

دورنمای عمارت عالی قاپو

عالی قاپوی اصفهان

بنامعمل میآید. مشاهده رژه های ارتش قریش و پیشکشهای سفیران و یا تماشای چونان بازان ایرانی نیز از ایوان بلند عالی قاپو صورت میگرفت. جانشینان این پادشاه بتقلید او همین استفاده را از بنای عالی قاپو تا آخر دوره صفویه می نمودند. عالی قاپو از نظر احترام مقدسی که تمام مردم در باره آن قائل بودند شایان توجه بود هیچکس حق نداشت سواره از راه رو آن عبور کند یا دیده شده باشد برافزاید و تواضع خاصی گذر نماید. از روی سنگ آستانه جشن می نمودند و هیچکس را بر آن نرسید. همین سیاست و تمرکز دادن کار در آن جا باعث گردید که همگی با روح احترام خاصی بدان شکرند و کار تو چه مداخله پادشاهان صفوی در آنجا پیش از همه پناهها کردند.

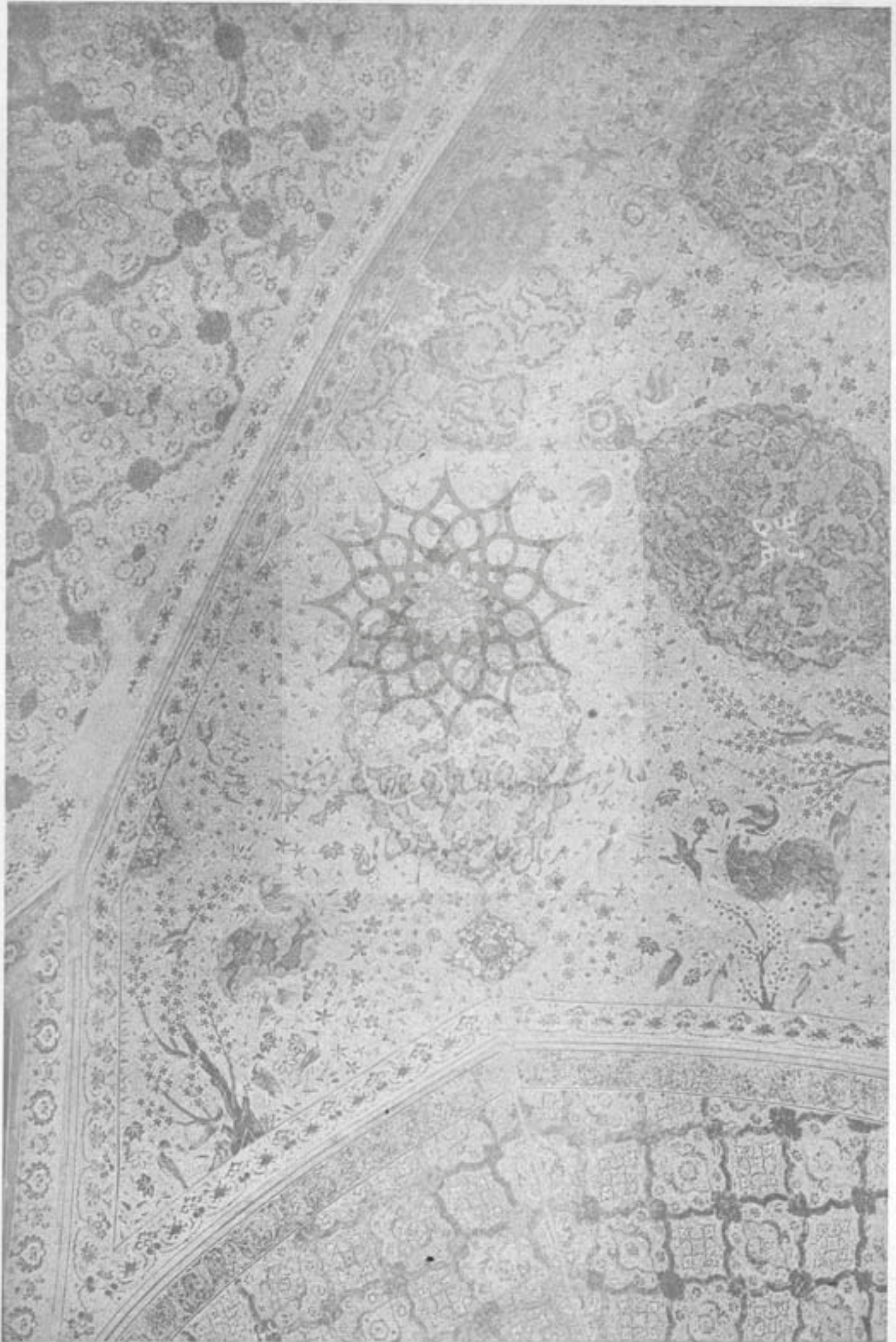
در اشکوبه چهارم و پنجم اخیراً چهار طبقه کج بری علی و نقاشیهای طلائی شده قشنگ پیدا شده و معلوم میگردد هر يك از جانشینان شاه عباس از لحاظ تزئین بنا تغییر و تصرفی در آنجا داده اند.

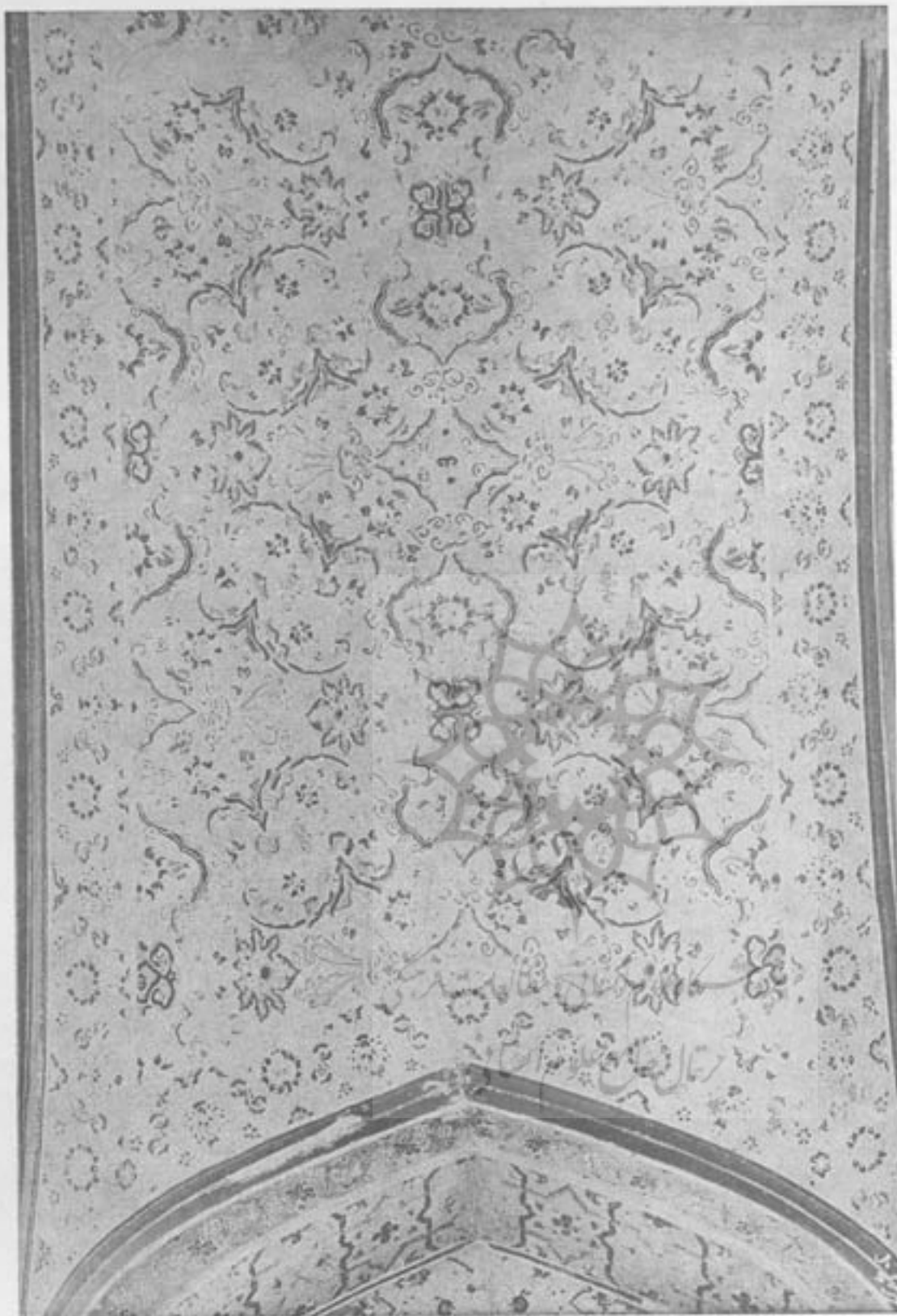
در اشکوبه ششم عمارت عالی قاپو ده اطاق و تالار وجود دارد که از نظر فشنکی و تزئین بطرز خاصی است. تمام بده دیوار و سقف اطرافها بشکل ظروف و نقوش هندسی و تو خالی ساخته شده و در پایین هر جرز و در نوبی در گاهها صورت های فشنکی از قیافه های ایرانی و فرنگی در حال شکر یا تفریح که قسمت عمده آنها را بنازکی از زیر کج بیرون آورده اند نقاشی شده بعلاوه در زمان شاه عباس دوم و بدستور این پادشاه صورت چند نفر هلندی و انگلیسی را که مشغول باده نوشی هستند در دیوار غربی ایوان نقاشی کرده اند.

شاه عباس اول در جنوب اصفهان باغ بزرگی بنام نقش جهان داشت که بارت از شاه اسمعیل صفوی باو رسیده بود هنگامیکه پسر شاه عباس میغان نقش جهان را میساختند در جهت غربی میدان و بر روی يك عمارت از زمان سلطان سنجر و ملک شاه بنای با عظمتی را برای سکونت و پذیرائی پادشاه بنا نمودند که از نظر شکوه و بلندی بسیار به عالی قاپو اشتباه یافت. عالی قاپو بنایی شش اشکوبه و دارای شست و شش اطاق است اشکوبه یکم آن از سنگ سماع ساخته شده و در آستانه آن که جنبه تقدیس و احترام بسیار داشت سنگ سماع سبز بعمدایره شکل بکار برده بودند.

این بنای باشکوه دارای سه رشته پلکان است يك رشته چهل عددی که به ایوان بزرگ هیجده ستونی منتهی میگردد. دور رشته دیگر که در سمت راست و چپ دالان قرار دارند. هر کدام از ۱۲۱ پله که بر دور يك محور ساخته شده و از سطح زمین تا بلند ترین نقطه بنا ادامه دارد تشکیل یافته است. این دو رشته پلکان مانند بالا رو (آسانسور) بناهای بلند امروزی و بمنظور ارتباط بین اشکوبه های شش گانه تمییه شده و با کمال استادی و مهارت ساخته شده است.

شاه عباس اول میل داشت همیشه در این عمارت زندگانی کند و با آنکه ساختمان بیشتر کاخهای خصوصی و عمومی او را تمام کرده بودند غالباً در اینجا میماند. پذیرائی از سفیران و انجام کارهای پادشاهی حتی صرف غذا در این

در اشکوبه چهارم و پنجم بر روی هم ده
اطاق و تالاری وجود دارد که دیوارهای
آنها را با بهترین نقوش گل و بوته و
پرندگان نقاشی و طلاکاری کرده‌اند.
در مشرق اشکوبه های چهارم
و پنجم ایوان وسیع بلندی است
که هجده ستون بلند و شش پهلو
در آن قرار دارد سقف این ایوان
قشنگ را مانند سقف ایوان چهل
ستون نقاشی و طلاکاری کرده اند.
در وسط ایوان حوض قشنگی دیده
میشود که باشویه های آن مرمری و
کف آن از مس ساخته شده و در باشویه
هادو پنجره کوچکی مرمری ساخته‌اند
که آب زیادی را بخارج میبرد
است، منبع آب این حوض نیز
بخلاف مشهور در تبریک عمارت است
و بوسیله چرخ و کلو در دو حوض
شرقی اشکوبه چهارم جمع و بحوض
بزرگ ایوان وارد می‌شده است.
ایوان عالی قابو از سه طرف
باز و تنها از طرف مغرب به بنا
متصل می‌گردد. در بدنه دیوار
غربی و در نوبی در گاههای ایوان
سورت های زیبایی نقاشی کرده‌اند.
نقاشی تمام اطاقها عالی قابو مخصوصاً
رنگ آمیزی طبیعی و نقوش تالار
بزرگ اشکوبه چهارم که بدست
علیرضای عباسی بزرگترین نقاش و
نویسنده زمان شاه عباس صورت یافته

تزیینات یک بنه دیوار

عکاسی مرزبیکو

ستون پاتنه درختان کلفت و بطرز خاصی که تنها در این دو بنا دیده میشود
پوشانده و کلاف کرده‌اند هیچکس تا به چشم نه بیند نمیتواند به سلیقه خاص
معماران آنها قدرت هوش و کار آنها پی ببرد.

در اشکوبه دوم نیز اطاقها و ابار زیاد موجود است و بر دیوار آن

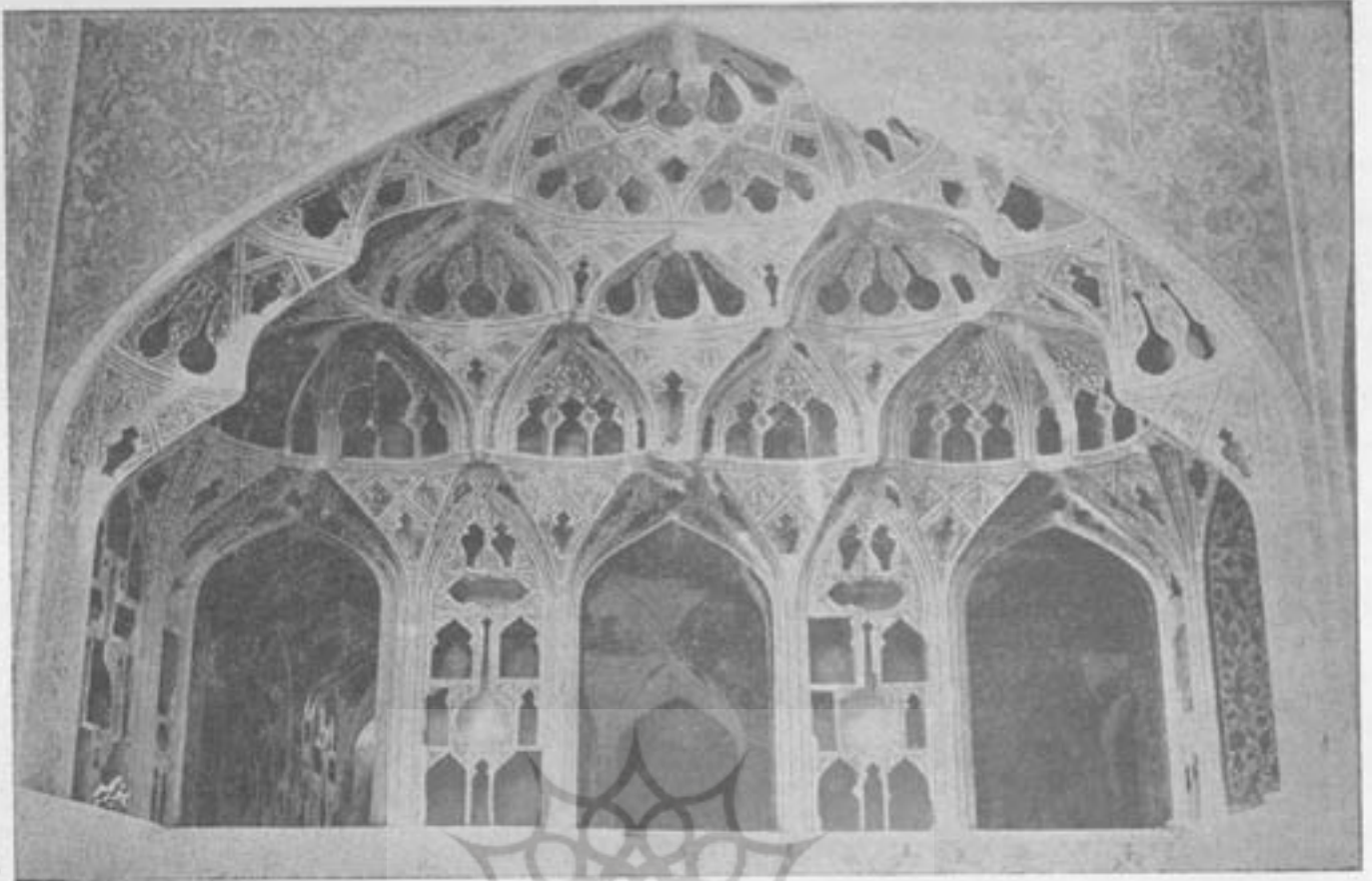
بقدری استادانه و باروح ساخته شده که هیچوقت اسان از دیدن آنها دل بر نمیدارد.
سربرس سابق در تأیید گفتار شاردن گوید قشنگ ترین تالاری است که
تالار در عالم دیده شده است.

سقف ایوان بزرگ عالی قابو را مانند سقف دو ایوان بزرگ چهل

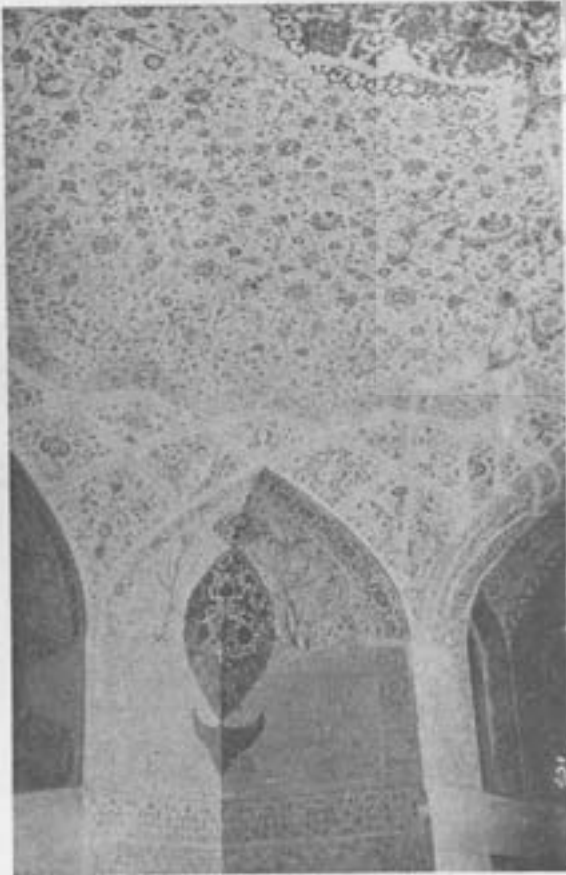
قوس و تزئینات دیوار بالای اشکوبه پنجم

آفتابگردان

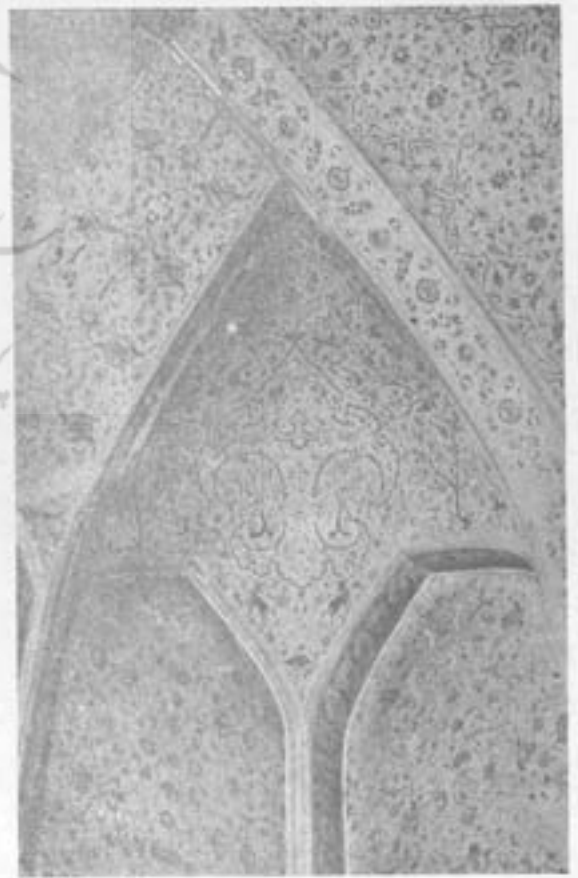

عکس عریضگو

تزیینات بگی الزنانه ای اشکوبه ششم

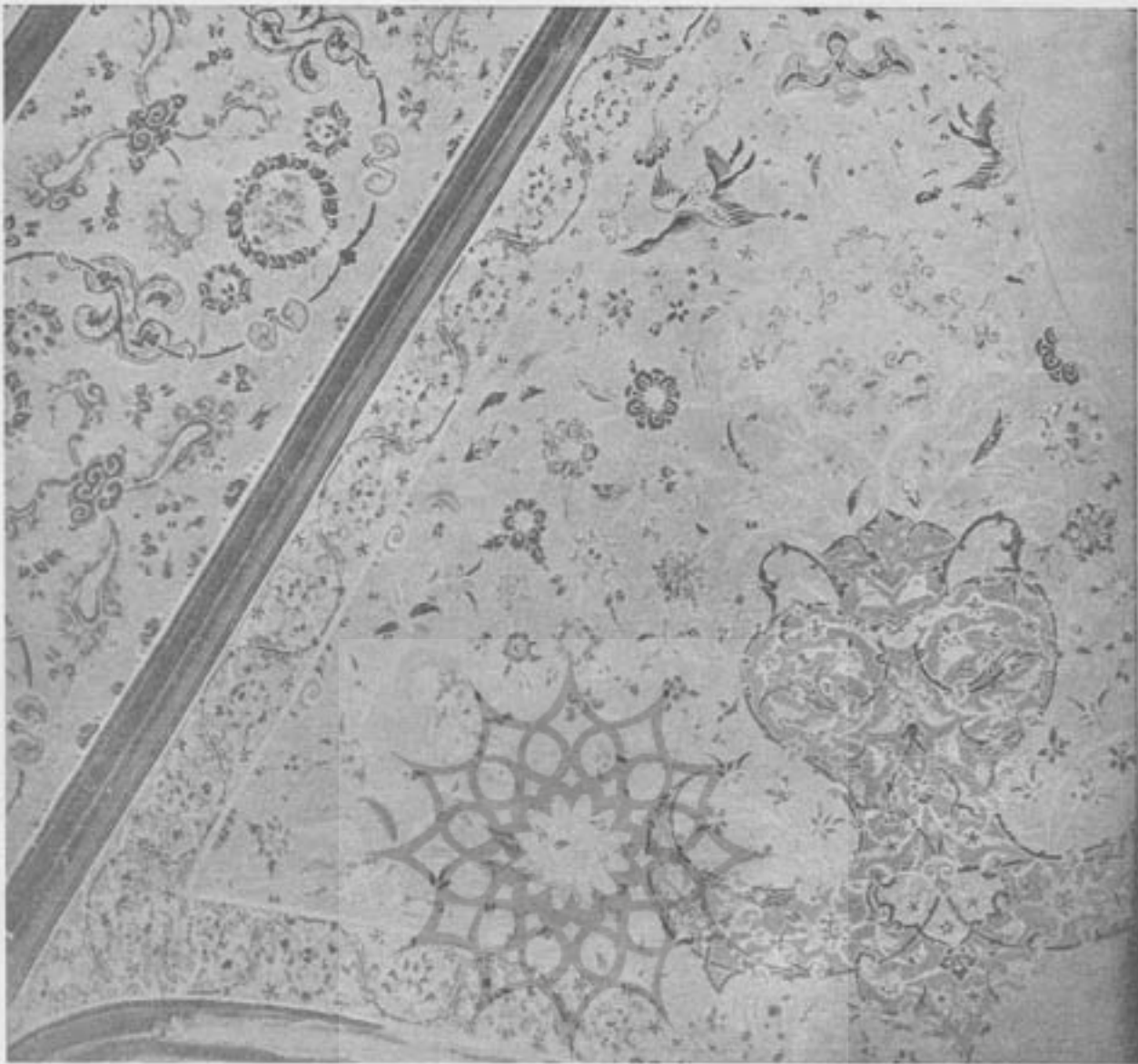

تزیینات سقف تالار اشکوبه چهارم

تزیینات بدنه دیوار

روزگاره علوم انسانی و مطبوعاتی
پرتال جامع علوم انسانی

عکاسی هرزبیکو

شوشگاه علوم انسانی و عویشادری با از یک بنای قیو

در داخل دالان کتبه‌های فشنکه نصب کرده اند. نرده های اطراف ایوان بزرگ عالی قاپو به طرز پنجره مشبکی که با کاشی سفید آن در دیوار غریب ایوان دیده میشود پوشیده شده بود ولی در بیست سال قبل آنها را برداشته به طرز امروزی در آورده اند. اطافهای اشکوبه یکم نیز در دوره صفویه محل توقف پاسداران و رئیس دیوان خانه و رئیس پاسدار بوده است.

بنای بی نظیر عالی قاپو مانند تمام بناهای صفوی در صد سال اخیر گرفتار تعرض و سدمات سخت گردید و با آنکه مانند بناهای نفیس دیگر بکلی از میان نرفت ولی بیشتر تزیینات و ظرافت های صنعتی آن مانند چهل ستون در زیر کج پنهان گشت. خوشبختانه قسمت عمده آنها را امروز از زیر کج بیرون آورده اند و وزارت فرهنگ تصمیم دارد تحت نظر استادان زیر دست و از روی نقشه مرهبی این پرده های چهل و نهم را بردارد و آثار هنر مندی و اقتضای پیشینیان ما را از فروغ حیات بخش زندگی این عصر پرداخته و بر خوردار سازد.

فصل آمدن

